

ISLÁM NENÍ MÍRUMILOVNÝ SYSTÉM

- CZ24 News | 3. ledna 2023

Problémy nemuslimů s muslimy i mezi muslimy navzájem mají mnoho tváří. K základní náboženské diskrepanci islámu patří zcela nesmiřitelný vztah mezi šíity a sunnity.

První čtyři Muhammadovi nástupci se označují coby „chalífové jdoucí správnou cestou“ (al-chulafá ar-rášidún), protože tito čtyři nástupci osobně slyšeli slova zjevení přímo z Prorokových úst.

Toto islámské schizma na sunnity a šíity se datuje od volby Alího ibn Abí Táliba (bratranec a zeť Muhammada) za 4. chalífa, kdy došlo ke střetu stoupenců Alího a Muáwija roku 657 u Siffinu, poblíž Eufratu, a táhne se až do dneška.

Muáwija byl příslušníkem klanu Umajja, který odmítl Alího uznat, protože údajně jeho stoupenci se podíleli na vraždě 3. chalífa Uthmána (r. 656). Za Uthmánovy vlády došlo k sestavení textů Koránu do dnešní podoby. Alí si nepřál prolít krev muslimů a proto souhlasil s řešením sporu arbitráží, kterou prohrál. Šíité a sunnité si jdou celou tuto dobu vzájemně po krku.

Islám nebyl nikdy monolitní z hlediska náboženských ani ideologických směrů. Z ideologického hlediska se vytvořily dva základní protichůdné proudy: fundamentalismus a modernismus.

Fundamentalismus vychází z tradičních islámských způsobů chování a myšlení. Modernismus je spojený se sekulárními ideologiemi a jeho stoupenci jsou převážně muslimští intelektuálové. Jeho počátky spadají do poloviny 19. století v návaznosti na technický a společenský rozvoj západních společností. Ale obecně platí, že tendence některých muslimů k sekularismu ihned probouzí v řadách rigorózních zastánců islámu nesouhlas až nenávist a vždy to vede k násilným akcím proti takto smýšlejícím představitelům státní moci. Do těchto ideologických střetů vždy vstupují muslimští teologové, kteří prosazují islám v jednotě náboženství a politiky. Přitom se odvolávají na Muhammada, který nebyl jen Prorokem všech proroků, ale i organizátorem a bojovým vůdcem muslimské obce (umma). Tuto ideu zastávají i fundamentalisté, podle kterých se nedělitelnost náboženství a politiky musí odrážet v zákonodárné a výkonné státní moci. A vždy nejvyšší autoritou je Alláh. Modernisté tuto interpretaci odmítají.

Tyto náboženské a ideologické rozdílnosti se odrážejí v mnohých střetech a jsou zdrojem konfliktů v islámských zemích. Bohužel se často stává, že některá ze světových mocností využívá těchto třenic k podpoře té či oné strany konfliktu k prosazování svých vlastních mocenských zájmů. Důsledkem tohoto vměšování je vždy krvavé vyhrocení konfliktu. Muhammad údajně prohlásil, že se islám rozdělí na 73 sekt, ale zapomněl říci, která z nich má být tou pravou. Skutečností je, že postupně vznikly různé islámské směry, které se vzájemně netolerují. Existují tři základní větve islámu: sunnité, šíité a cháridžité s jejich umírněnou odnoží ibádíja. Existují i další sekty: súfismus, wahhábismus, ahmadíja, hnutí černých panterů atd. Z hlavního šíitského proudu se později vyčlenily další odnože: imánité, izmailité, alavité, drúzové atd.

Muslimové cítili a cítí vůči nevěřícím v islám a Židům všeobecné pohrdání, které plyne ze znění některých súr Koránu, z hadísů a biografie Muhammada (zvaná síra). Islám není jen pouhé náboženství, jak si mnozí neznalci myslí. Islámský systém není s demokracií kompatibilní. Např. islám neuznává demokratická lidská práva, neuznává plnou rovnoprávnost žen, zakonzervoval řadu středověkých názorů a tradic, nepřipouští názorovou pluralitu apod. Jeho ideologie je totalitní. Proto je problém s integrací muslimů do západního resp. demokratického systému, neboť ten, kdo by se plně integroval, by přestal být pravověrným muslimem. To obecně plyne právě z nekompatibility obou systémů. Navíc u muslimů žijících v Evropě dochází poslední dobou k radikalizaci a k nárůstu kriminality. Tato skutečnost ještě více komplikuje už tak pokroucené vzájemné soužití muslimů s nemuslimy. Mnozí muslimové a jejich přívrženci tvrdí, že je islám mírumilovný. Ale není tomu tak. Dokazují to nejenom islamisté a ortodoxní muslimové, ale i mnohé jiné události.

Např. šíitští Afghánci byli kvůli své víře pronásledováni především Tálibánci, tedy sunnitskými extrémisty, kteří je nepovažují za pravé muslimy a tvrdě na ně útočí. Jejich nenávist je o to větší jedná-li se o hazárské šíity. Hazárové tvořili až do 19. století nejrozšířenější afghánské etnikum. Ale

neustálé pronásledování snížilo jejich počet asi na pětinu současné populace. Tato etnická skupina obývá převážně centrální část Afghánistánu a severozápad Pákistánu.

O buddhismu se hovoří jako o náboženství míru. Přesto někteří mniši přestávají být tolerantní ve jménu své víry právě vůči muslimům. A jak si zdůvodňují myanmarští (dříve barmští) buddhisté vlastní radikalismus vůči muslimům skrze dva a půl tisíce let staré víry, postavené na základech soucitu a míru? Tvrdí, že svět bude žít v míru s muslimy jen tehdy, až se muslimové naučí žít v míru. Aby se tak stalo, tak muslimové musí nejdříve ze svého náboženství odstranit násilí. Tito buddhističtí mniši pochopili, že být tolerantní k netolerantním, nezmění jejich netoleranci, která pramení z náboženských principů násilí, zakotvených v Koránu.

V Myanmaru žijí většinou buddhisté, kterých je přes 50 milionů (tj. asi 89% obyvatelstva). Zdejší buddhisté vystupují tvrdě proti muslimům (Rohingyové) s tím, že není možné soužití buddhismu s islámem, dokud se muslimové nezřeknou násilí a nebudou k jinověrcům i k bezvěrcům tolerantní. Myanmarští buddhisté mají zcela oprávněnou obavu z islamizace své země, neboť šíření islámu patří do islámské doktríny. A násilný džihád je součástí islámského práva šaría, které vytváří náboženskou a právní podporu islámským extrémistům a teroristům. Vláda Myanmaru tvrdí, že všichni Rohingové jsou ilegální přistěhovalci z Bangladéše. A to, že v Myanmaru (Barmě) žijí někteří již po několik generací, nemění jejich status nelegálních přistěhovalců. Dokonce ani vůdkyně země Myanmaru a politička Aun Schan Su Ťij, nositelka Nobelovy ceny míru, nemíní změnit stávající postavení této muslimské etnické menšiny a obhajuje tvrdý postup armády, coby protiteroristickou operaci.

Připomeňme Indonésii. Náboženská svoboda je v Indonésii zakotvena přímo v ústavě. Ale realita je jiná. Sukarnovy sekularizované postoje nebyly v muslimských kruzích vítány. Islám vyznává 87% obyvatel. Ale proklamovaný indonéský multikulturní ráj se zde nekoná. Pochopitelně, že k největší radikalizaci muslimů došlo v oblastech, ve kterých mají největší koncentraci. Vytvořily se různé organizace džihádu. Některé byly ilegální (např. Komando Džihád). Cílem islámské extrémistické organizace Jemaah Islamiyah je vznik panislámského chalífátu (Indonésie, Brunej, Malajsie, Singapur, Thajsko, Filipíny). K další radikalizaci muslimů došlo po pádu Sukarnovy vlády (1966). K pádu vlády výrazně dopomohla americká CIA, protože Američané nesouhlasili s postojem této vlády k Sovětskému svazu. Vytvořila se nová pravicová vláda pod vedením generála Suharta. Došlo k zavírání evangelických modliteben a pomocí vyhlášek se omezuje růst křesťanské církve. Dochází k násilnému ukončování aktivit křesťanských společností, a to vše převážně s tichým souhlasem místních úředníků. Podle vládního usnesení z roku 1969 a novelizovaného v roce 2006 musí všechny náboženské skupiny v Indonésii žádat o povolení k výstavbě a provozování náboženského stánku za současného souhlasu většiny sousedů, což jsou převážně muslimové. Ale v praxi tuto povinnost musí dodržovat jen nemuslimové. V zemi působí radikální až teroristické organizace usilující o tvrdou islamizaci Indonésie. Armáda na jedné straně vystupuje proti projevům teroristických islámských organizací, ale na druhé straně existují tichá propojení silových složek na některé fundamentalistické islámské skupiny. I v Indonésii existují islámské konflikty a násilí muslimů vůči jinověrcům či bezvěrcům se stupňuje. Jasně se projevuje snaha muslimů o plné prosazení islámských tradic a zákonů do každodenního života.

V souvislosti s islámskou nesnášenlivostí je dobré připomenout vznik Pákistánu. Stalo se tak, když Indie, jako první země britského impéria, získala v roce 1947 nezávislost. Indie nebyla a není nábožensky jednotná a Britové během svého angažmá v této zemi zažili mnoho vážných třenic až krvavých konfliktů mezi většinovými hinduisty a muslimy. Škoda, že Britové zapomněli na problémy s muslimy ve vlastní zemi. Mohli tak v Británii předejít mnohým dnešním nesnázím a kriminálním činům.

Již od roku 1906 požadovali muslimové žijící v Britské Indii, pod vedením Muhammada Džinnáha z Muslimské ligy, samostatný stát. To, že krávy jsou pro hinduisty posvátné a prasata pro muslimy nečistá, je jen okrajovou záležitostí vzhledem k dalším nábožensky nepřekonatelným problémům. V roce 1947 schválila britská labouristická vláda zákon o nezávislosti Indie. Aby se předešlo náboženským násilnostem, zákon předpokládal vznik nové nezávislé Indie s převážně hinduistickým obyvatelstvem. Zatímco na územích s převážně muslimským obyvatelstvem měl vzniknout nový státní

útvár – Pákistán. Vzhledem k územnímu rozložení muslimů se Pákistán skládal ze dvou částí – z Východního a Západního Pákistánu. Tyto celky byly vzájemně oddělené 1 500 kilometrovým indickým územím. S tímto uspořádáním souhlasil jak vůdce indického národního kongresu Džaváharlál Néhrú, tak i politický a duchovní vůdce Indie Mahátma Gándhí. A byl to právě Gándhího souhlas s velkou finanční pomocí indické vlády muslimskému Pákistánu, který v lednu 1948 přivedl Nathurama Gódsého, redaktora hinduistického deníku, aby zastřelil Gándhího na jeho pravidelném večerním modlitebním shromáždění.

Po vytvoření obou částí Pákistánu mezi hinduisty a muslimy vypukly prudké boje. Asi 8 milionů muslimů uprchlo z Indie do Pákistánu a přibližně stejný počet nemuslimů se vydal na opačnou cestu z Pákistánu do Indie. Při těchto přesunech zahynulo přes 200 000 uprchlíků. Některé zdroje uvádějí až 1 milion mrtvých.

Západní Pákistán zahrnoval severozápadní pohraničí sousedící s Afghánistánem, kdežto Východní Pákistán vznikl v historickém Bengálsku. Západní Pákistán byl ekonomicky i společensky vyvinutější než Východní. Liákat Alí Chán, člen politické strany Muslimská liga a propagátor samostatného státu pro indické muslimy, se stal prvním pákistánským premiérem. Zasadil se o ustanovení Pákistánu coby islámského státu. Zároveň prosazoval politiku parlamentní demokracie. V roce 1951 byl na politickém shromáždění v Ráwalpindí zavražděn radikálním muslimem za to, že váhal s válkou proti Indii. Následovalo rychlé střídání několika premiérů.

Alí Chán nedokázal efektivně čelit problémům spojených s Východním Pákistánem. Nespokojenost této části Pákistánu s politikou Západního Pákistánu vedla ve volbách roku 1952 k vítězství Ligy Awami, která usilovala o autonomii Východního Pákistánu. Nová ústava z r. 1956 prohlásila Pákistán islámskou republikou a vytvořila parlament složený ze zástupců východní a západní části Pákistánu. Prvním oficiálním prezidentem této Islámské republiky Pákistán se stal Iskandar Mírza v roce 1956. Tento krok nikterak neoslabil separatistické snahy Východního Pákistánu. Spíše naopak.

Aby se tyto snahy potlačily, tak prezident Iskandar Mírza v roce 1958 rozpustil provinční zákonodárná shromáždění, vládu i parlament, vyhlásil stanné právo a do čela armádního velení postavil generála Ajjúba Chána. Ten však využil situace a ještě v tom samém roce se zmocnil prezidentského úřadu. Jeho vláda přinesla pro Západní Pákistán hospodářský rozvoj a zároveň obrovskou nesnášenlivost mezi muslimy západní a východní oblasti. Tuto situaci zhoršila i snaha Západního Pákistánu zavést urdštinu za oficiální jazyk obou částí Pákistánu.

Nespokojenost a rozmáhající se nepokoje přiměly Ajjúba Chána v roce 1969 k rezignaci. Ve volbách v roce 1970 získala v Západním Pákistánu většinu hlasů islámská socialistická Pákistánská lidová strana vedená Zulfíkarem Alím Bhuttem, ale celkovým vítězem se stala Liga Awami usilující o odtržení Východního Pákistánu. To byla poslední kapka k zahájení občanské války bez ohledu na to, že bojoval muslim proti muslimovi. Tento krvavý bratrovražedný boj se pravidelně objevuje ve všech islámských zemích.

Bengálci usilující o odtržení od Západního Pákistánu, za pomoci Indie a s podporou Sovětského svazu, porazili v roce 1971 nasazené vojsko Západního Pákistánu a ustanovili nový stát Bangladéš. Prvním bangladéšským premiérem se stal vůdce Lidové ligy šejch Mudžibur Rahmán, který byl při převratu v roce 1975 zavražděn. Poté byl vyhlášen výjimečný stav, zrušený až v roce 1991. I v Bangladéši se ozvali jak islamisté, tak i tvrdá opozice představovaná Národní stranou. Ale ani bangladéšská vláda nemá čisté ruce, nekoná zcela nezáujatě a v mnohých případech nejde o řešení problému, ale jen o vyřizování účtů.

Alí Bhutto se stal premiérem nového Pákistánu (území bývalého Západního Pákistánu). Jeho styl vlády vedl k vojenskému převratu a k moci se dostal autoritativní generál Muhammad Zijáula Hak. Ten zavedl striktní platnost islámských zákonů s prvky práva šaría a dokonce i stanné právo, které bylo zrušeno až v roce 1985. Pod tlakem veřejnosti slíbil obnovit parlamentní pořádky, ale i nadále tvrdě vládl až do své smrti v roce 1988.

V prosinci téhož roku vyhrála volby Bénazír Bhuttová, ale její vláda padla roku 1990 na základě obvinění z korupce. K moci se znovu dostala v r. 1993. Svoji finanční a morální podporou napomohla nástupu Tálibánu v Afghánistánu. V roce 1996 musela odejít do exilu do Dubaje. V roce 2007 po

dohodě s prezidentem Mušarafem, který stáhl veškerá její obvinění z korupce, se vrátila do Pákistánu. Opět zahájila svou politickou aktivitu, ale v prosinci téhož roku byla zabita při sebevražedném bombovém útoku v Ráwalpindí, ve stejném městě jako svého času první pákistánský premiér Alí Chán.

V Pákistánu jako v řadě jiných islámských zemích existuje řada islamistických organizací napojených na náboženské školy. Červená mešita je jedním z hlavních pákistánských center radikálního islámu. Vedení těchto center (imámové) zasvětili svůj život jedinému cíli – svrhnout sekulárně uvažující vládu a nastolit islámský fundamentalismus. Nejchudší Pákistánci, kterých je většina, jsou nuceni pro sebe a své děti shánět existenční pomoc právě u zradikalizovaných organizací, ke kterým patří i Červená mešita. Bohatší obyvatelé měst si dobře uvědomují, že tyto děti, vychovávané ve zradikalizovaných náboženských školách, jsou časovanou bombou pro celou společnost. Tyto školy a čemu se zde mladí lidé učí jsou v souladu s ortodoxními směry islámu. Mezi velmi aktivní islamistická hnutí patří pákistánský Tálibán, který zastřešuje různé islamistické skupiny. Pákistánský Tálibán není přímo spojen s afghánským Tálibánem. Cílem těchto hnutí je svrhnout vládu v Islámábádu, nastolit fundamentalistický směr islámu a zavést právo šaría v rozsáhlé podobě. Vedle islamistů se násilně projevují i střety sunnitů a šiitů. Dochází i k dalším třenicím a násilnostem mezi vyznavači dalších směrů islámu. Tento trvalý střet existuje v každé islámské společnosti.

Přitom Pákistán je druhou nejlidnatější muslimskou zemí na světě. Muslimské obyvatelstvo tvoří v Pákistánu 96%, z nich 77% sunnité, 20% šiité a zbytek připadá na ismaility a menší sekty. Kolem 1,5% připadá na křesťany a hinduisty. Zásadním problémem země je bída umocněná permanentním velkým nárůstem populace. Počet lidí se od devadesátých let více než zdvojnásobil. Takový nárůst populace, přelidnění, je časovanou bombou. Bude-li tento trend pokračovat, pak země nebude schopna zajistit dostatek ani základních potřeb (potraviny, voda, zdravotnictví atd.). Je to situace, která vždy vede k masové migraci. V Pákistánu je 60% populace mladší 30 let, třetina lidí žije v hluboké chudobě a určitý stupeň vzdělání, které nelze srovnávat s evropským, má jen 58% obyvatel. Pákistán začíná čelit fatální kombinaci chudoby a nevzdělanosti. Nejhorší je situace na venkově, kde žijí dvě třetiny Pákistánců. A právě tito nevzdělaní a často násilničtí muslimové, náchylní k radikalizaci, se stávají migranty. Tato úroveň migrantů se netýká jen Pákistánu, ale je typická pro migranty z Afriky a Blízkého východu. A právě tato úroveň migrantů „obohacuje“ Evropu. Už dnes to je v mnohých evropských zemích problém a bude čím dál větší.

Eurounijní azylový systém a legislativa týkající se migrace trpí rozsáhlou systémovou nedostatečností a proto EU není schopná optimálně řešit vzniklé problémy, a ani čelit novým. Vládnoucí eurounijní elita ignoruje, překrucuje nebo zamlčuje problémy spojené s cizorodými migranty, a namísto skutečného řešení přichází pouze a jenom s nesystémovými nápady. Mezi ty nejhorší lze zahrnout institut strpění cizinců, globální pakt OSN o uprchlících, globální pakt OSN o migraci apod.

Neřízená a systémově nelimitovaná migrace je vysoce nelineárním dynamickým procesem. Proto se může šířit stejně zhoubně jako pandemická epidemie chorob. Zároveň si vládnoucí elita vůbec neuvědomuje, že ve všech reálných systémech se vždy jedná o nevratné děje. Proto proklamovaná myšlenka o vracení migrantů do zemí jejich původu či do třetích zemí je nesmyslná a iluzorní.

Nehledě na skutečnost, že vlády těchto zemí nemají zájem o zpětné přijímání těchto migrantů, neboť jejich odchodem se snižuje sociální napětí, kriminalita a nezaměstnanost. Bezhlavým a neregulovaným přijímáním migrantů se příčiny migrace v jejich domovských zemích nikdy nevyřeší. Ba právě naopak, neboť příčiny migrace zůstávají a proto tyto země budou i nadále plodit a chrlit migranty ve stále větší míře.

Lze vyslovit obecně platný závěr. Ve všech neislámských zemích, ve kterých žijí muslimové, existují objektivní problémy v soužití s vyznavači této víry. Míra problémů je přímo úměrná počtu muslimů v dané zemi žijících resp. k jejich lokální koncentraci. Málo muslimů, málo problémů. Mnoho muslimů, mnoho problémů včetně nárůstu kriminality, bezpečnostních rizik a snahy o islamizaci nemuslimské země. Ten, kdo tvrdí opak, zamlčuje negativní události nebo úmyslně překrucuje skutečnosti. Ti, co prohlašují, že podporou nelegální migrace konají dobro si neuvědomují, že i ve jménu dobra lze páchat zlo. Tyto pseudohumanitární postoje vychází z neznalosti skutkové podstaty věci nebo z lidské

naivity až hlouposti. Ale může se také jednat o dolus malus (zlý úmysl). A je zcela jedno ve jménu čeho nebo koho se tak činí, neboť důsledek je vždy negativní.

František Krincvaj